A SHARAK RIT

(KI POETRY KHASI)

da u G. P. WAHLANG

*

This book is printed
with the financial assistance
from the Government of Meghalaya

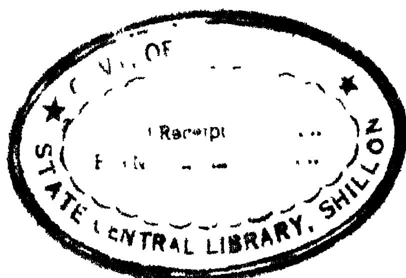
*

G. P. WAHLANG

KA SHARAK RIT

(Ki Poetry Khasi)

"Khubor phi phah sha ki pateng,
Ia Jingshisha ban long Jingsneng;
Ngan buh ia ki hala jingthoh,
Ban tip ban bna Pyrthei baroh;
Katba dang neh U Lum Shillong,
Kylleng kin kit ki lyer Jing-ong;
Halor ki shalyntem ka Por,
Ia Bymjukut ban long Khubor."

Published by Shri J. Kharmih
Jaintia Hills,
Jowai - 793150

Rs 15/-

AA 1999

Don Bosco Press, Shillong - 793003

Ha ki Nongpule

Ka Poetry Khasi "Ka Sharak Rit" ka kynthup ia sawphew tylli ki Jingrwai (Poems) kiba long u soh u ba mih na ka "hobby" kaba la dang shu snoh thymmai ha nga kum ba snoh ki 'tiew-dieng (Orchids) ha u dieng, mynba nga dang don ha Jaintia Hills naduh 25. 10. 85 haduh 31. 5. 88. Haduh katei ka por te ngam pat ju lait ban kren phawar ha ki sur ka jingrwai (Poetry). Lehse, ka dei ka Jing-i-tynnad bad jing i-phuh-i-phieng jong ka Jaintia Hills lem bad ka jinglong ba sngewtynnad jong ki nong-shong shnong kaba la takliaw ia u thied janor bad pynlong ianga ban kham pynjrong la u ryndang ban khongoid kham shajngai ia ki sawdong ka Ri Khasi-Jaintia baroh kawei wat haduh Garo Hills ruh. Ki jingrwai ki kynthup ia katto katne ki-ei ki-ei kiba nga la ioh-i, nga la ioh sngew, nga la lap bad nga la shem. Ki dei ki sur ba mih na ka jing-jar-jar jong ki Maw-bynna, ki maw-long-maw-it; na ki khlaw, ki btap, ki rynsan lum, ki lyngkha ki risai; na ki wah, ki pung bad ki kshaid ba rymphai; na ki jing-khih jong ki dew; na ki rong ki 'tiewdieng; na ki sner jong u ngap bad ka thapbalieh bad na ka jingkyrhuh jong ka Umsaw, ka 'Lei-lich bad u Pyrthat. Lyngkot, ki dei ki "sur ka Mariang" ba la kyn-ud halor ki ksai 'Ka *DUITARA KSIAR.'*

"Ki dei ki ktien ba nga ju ieit
Ki sur ba nga ju bang,
Ki ngam kham jylliew ia ki par
Ba shong ki Ummat Kthang.

Para-ri ngan tip kumno phi sngew,
Tang kawei ka jingkyrpad nga don ban buh."

"Shim ia *"KA SHARAK RIT"* bad buh ia ka ha la ïng; lehse kan long ka jingshai ba ai jingmyntoi iaphi haba ka jing-dum ka lap kyndit."

Nga ai khublei ia i Bah J. Kharmih, Asst. Inspector of Schools, Meghalaya (Retd.) bad iba long ruh i Editor ka Pansara, iba la sngewbha ban pynmih (publish) ia kane ka kot. Nga ai khublei ruh ia ka Donbosco Press, Shillong, kaba la kloi ban shon ia ka. Khatduh eh ruh nga ai khublei ia baroh ki nong pule ki ban sa long ka jingpynshlur bad jingai mynsiem ianga ha kiwei pat ki por.

K H U B L E I !

U G.P. WAHLANG.

Mynthong, Jowai
May 31, 1988

"Ka mynsiem ka phuh bad ka khmat ka thaba,
La shipor nga thang ne baroh shi syn-ia;
Lada ki khun ka Ri jingshai ki ioh-i,
Halor jingdum ngan shad, ngan thab la ki kti."

KA SHARAK RIT.

KA JINGKDEW

Page

KA SHARAK RIT

1. KI KYNTIEN BA NGI KREN

1 Ki kyntien ba ngi kren,
Ki kha bad ki roi;
Ki kyrhuh kum 'lar-en,
Ha ki saw samoi.

2. Kyntien kiba kyllaiñ,
Kum jyrmi ha khlaw;
Dieng-bah ki ia sopspaiñ,
Jynjar ruh ban law.

3. Kyntien ba khlem-akor,
Ha surok ngi thad.
Nongkyndong bad nongsor,
La dor ngi die tad.

4. Kyntien khor ba tohmet,
Ia u rit u khraw;
Man ki lad ki bynshet,
Jingma jingmynsaw.

5. Kyntien pynshoi pynshad,
Ki tuid kum umsaw;
Wei shisien ba la rngad,
Tang jingsniew ki paw.

6. Kyntien jali-ja-um,
Kum jynhaw na pung;
Ki beh shalor ki lum,
Ha dohnud ki rung.

7. Kyntien hok kiba sngur,
Da jingieit passiaw;
Ha dohnud ki saiñ-dur,
Tynrai ka long-briew.

8. Kyntien kiba lyngkot,
Jingmut kiba iar;
Kham jam ia u Sangot,
Sha lawei ki par.

2. KA KHUN U KHAW-IANG

1. Na la jingtrei sha ïng nga phai,
Ha lad ryngkuh nga ieng;
Katba kiwei ki nang iaid-kai,
Nga pat nga ang tyngheng;
Ka thma bajur doh bad mynsiem,
Ngam tip mano ban ksan ban liem.

2. I Mei baieit i ap ha ïng,
Baroh ki kong ki hep;
Kumjuh ruh ka khun u Khaw-iang,
Ia nga ba shoh tyndep;
Shano ngan phai, sha ïng i Mei ?
Ne sha tyngkong ba kiar ki blei ?

3. Baieit jongnga dik-dik i ap,
Ban ia phylliew mynsiem;
Na la kamra marwei i sngap,
Syrwet dienjat u syiem;
Ka khun u khaw-iang na sha rieh,
Ka phah sngewbha la jingiwbih.

4. I lok baieit bad ki khun khroi,
Ki ap ki khmih lynti;
Lano i Pa sha ïng in poi,
Naduh ka por sepsngi;
Ki paralok ka klub-Bilor,
Ki pynjawdud da ka ba khor.

5. Katba mynsiem ka pyneh triang,
Ki kjat ki lam lynti;
Sha phalor ka khun u Khaw-iang,
Tang poi ka por sepsngi:
Ko kong ko hep, ko khun ko lok,
Sa ït ia nga ha rud surok.

6. Ha kti ka mon ka klas nga bat,
Rymmiang jong ka nga doh;
Nga rah ka khlieh, nga peit ki khmat,

Ka ruh kumjuh napoh;
Jing-iwbih thiang ba la suhsieng,
Ka pynshohbieit ia ka jabieng.

7. Rymmiang shyntur jongka nga mad,
U thylliej tiak nga wieh;
Mynsiem ka kmen sngew kum ban shad,
Suhjer na kjat sha khlieh;
Jadu ka ai nga kylla dur,
Ha suiñ nga per kum pukni-bhur.

8. Bunsien ha por Pyrem Synrai,
Nga kyrhuh kum u khla;
Baroh shimiet synia-ia-shai,
Nga thiah hapoh nala;
Kum sapoh per halor jyndem,
Iwtung iwjit, khlem jingsngewrem.

9. Kamai kajih nga pynsyrwa,
Tang ha ka siew bai-dih;
Ki lok ki jor, ki kur ki kha,
Ia nga ki la i-sih;
Ka lok ki khun nga shoh nga dat,
Bunsien ki iam ki jaw ummat.

10. U paralok ka klub-Bilor,
U kyllon dang-lyndang;
U dih syndon da ka bakhor,
Ha ban da poi ryndang;
Sha ïng u pait ia u u tan,
Nga her syrngiew ban peit ngam shlan.

11. Hapoh synduk nga peit khatduh,
Ki kti nga twad nga thud,
Ha shkor kiwei ngam shlan iathuh,
Nga i u dang sahnud;
Tyngka rupa nga sei khyndai,
'Shim to leit dih sha bneng, nga ai.'

12. Ha lum jingtep ia u nga bud,
Marjan ki hep ki kong;
Marwei hangta nga pait-dohnud,
Harud jingtep nga shong;
Shyntur jingtep ryngheng ba ang,
Shai kdar nga i ka kut ka sdang.

13. Mano ia nga ba lam lynti,
Mano ia nga ba ksiang ?
Sha ki phalor ba ap miet-sngi,
Ka khun jong u Khaw-iang !
Ko lok ko jor, ko kur ko kha,
Napoh nurok to khring ia nga.

14. Ah Blei Trai kynrad to ai bor,
Ba ngan nang ban rai kut;
Ym tang na sla shyntur nalor,
Naduh tynrai jingmut;
Ha ding barhem ia nga to thang,
Ba ngan khuid phar na ka sarang.

3. JING-I-TYNNAD KA RI LAJONG

1. Jai-jai ki tuid ki wah rupa,
Halor ki pung, ki thwei ba jngum;
La sur bathiang ki pynsawa,
Katba ki puri-blei ki sum:
Katno nga kmen nga sngew sarong,
Jing-i-tynnad ka ri lajong.

2. Ki kshaid ba lieh ba noh rymphai,
Na tmier ki riat, na khap u phlang;
Halor ki tar ki sur jingrwai,
Ki pynkynmaw ki khanatang.
Katno nga kmen nga sngew sarong,
Jing-i-tynnad ka ri lajong.

3. 'Lap-bah ka Lyiur u lynsher ngak,
Dieng-bah pynshad ka mei 'eriong;
Umsaw-umsian ka lyngkien sak,
Ka shad halor ki maw-ramsong;
Katno nga kmen nga sngew sarong,
Jing-i-tynnad ka ri lajong.

4. Lum-bah lum-rit, lyngkot ne jrong,
Jing-atphyllung ka Mei ram-ew;
Ha kliar jongki u lyoh u shong,
Jaiñspong ba khor ba i khia thew.
Katno nga kmen nga sngew sarong,
Jing-i-tynnad ka ri lajong.

5. Halor ki dieng ki khlaw ba jngum,
Ki riat ki ram, ki them ki lhyuh;
Ha madan phlang ha rynsan lum,
Hajar ki rong, syntiew ki phuh;
Katno nga kmen nga sngew sarong,
Jing-i-tynnad ka ri lajong.

6. Ka pakha-slew na shitengriat,
Ka kaweh kti, rymmuiñ ka wiat;
'Tiew lapong-nai bad 'la-pa-iat,
La jingiwbih sha nga ki siat;
Katno nga kmen nga sngew sarong,
Jing-i-tynnad ka ri lajong.

7. Ki maw bynna, ki maw tei nam,
Pateng barim ki la ieh-noh;
Khubor ba neh bymlah pyndam,
Ba kren kham jam ia ki jingthoh;
Katno nga kmen nga sngew sarong,
Jing-i-tynnad ka ri lajong.

8. Ki sur myllung, ki sur jingieit,
Na ki lyngkha na ki risai;
Bunsien ia nga ki pyn shoh-bieit,
Ha ba ia ki nga sdang ban rwai;
Katno nga kmen nga sngew sarong,
Jing-i-tynnad ka ri lajong.

9. Ha ki lympung b'la jied ka ri,
Ka khor ka khriam, ka ksiar-rupa;
Bad jingkyn-ud ka sharati,
Ki shad ki 'rang, ki 'thei samla;
Katno nga kmen nga sngew sarong,
Jing-i-tynnad ka ri lajong.

10. U pait byllien ba bun ki rong,
Ki shalyntem b'la pyn-her stet;
Ki tuid na sor na nongkyndong,
Ban pyn-phuhmat la ka dewmet.
Katno nga kmen nga sngew sarong,
Jing-i-tynnad ka ri lajong.

11. **U khnam, na skum lymba hi blait,**
Phin ong u dei ne u ba lait !
Da jingphawar ka nia ki sait,

Ha Rong-biria ki khla ka wait.
Katno nga kmen nga sngew sarong,
Jing-i-tynnad ka ri lajong.

12. Ha jingkhuslai ban ai jingtngen,
Jar-jar u iaid u pait ba bun;
Ban buh ha khmat ki blei ki dken,
Ka phur ka siang ba i shongkun;
Katno nga kmen nga sngew sarong,
Jing-i-tynnad ka ri lajong.

4. SHA JINGJANAI NGIN IA BEH

1. Ha ka Pyrthei baiar, ngi shem kylleng sawdong,
Hajar-hajar jingthaw jingpynlong;
La ha um ne ha suiñ bad kumjuh ha ryngkew,
Ia kawei ka jingshisha ki kdew.

2. U Blei u Trai nongbuh ia baroh u la thaw,
Ha jingjanai bad burom ba khraw,
U pyngkup ia mariang da ki rong ba i-thiang,
Khlem don jingñiew ne jingleh shiliang.

3. Long-bynriew man-bynriew, ha pneh mariang la ai,
Sngi ka miet, ka jingdum bad jingshai;
Ia ka buit ka byrsa, bad ka bor jingpyrkhat,
Ban lum jingtip bad jingnang jingstad.

4. Hynrei mariang ia ngi ka tyrwa bun ki lad,
Ban pyntrei kam la bor jingpyrkhat;
La ngi kwah long lynser ne u diengbah baiar,
Ka wahbah ne wahduit ba jar-jar.

5. Kumta baroh ngi pun la ki jingkieng ba pher,
Sha ki kyrdan ba bun bym lah jer;
'Wei-pa-wei ban ioh kiew, nalor ka jri ka kya,
Sha ri ka Nam ba neh shi-ar-ta.

6. Baroh parum pareh ha ka sla ka mariang,
'Sai jingtem ka jingim ngi pynsyiang;
Hynrei ngim lah ban len ia jingshisha ba khraw,
Ba baroh lang ngim lah ban pom daw.

7. Tang kawei paralok baroh ngi lah ban leh,
Sha jingjanai baroh ngin ia beh;
La ka sap, la ka phong ba U Blei u la ai,
Wat tep khyndew ioh jah ei sha rngai.

8. Lada kum u dieng-bah, jwaiñ ban ieng skhem ngim lah,
To kynmaw ia lynser ha rud-wah;
Ba kup ki rong jyrngam, halor ki saw-aiom,
Jingrich-tngen ki jingthaw har-rukom.

9. Lada kum ka wah-bah tih ne seng-pung ngim lah,
Ha jyndong ne jylliew kynshew spah;
Long i wah-duit ba im bad ba iai tuid jar-jar.
Hajar jingim shata ki ia par.

10. Lada ngim lah ban long kum ka Sngi ha suiñ-bneng,
Ne u Bnai ba pynthaba kylleng;
Long i sharak barit bad i ba phyrnai tam,
Ka lynti ha jingdum ban ialam.

11. Lada ngim lah ban long, kum u 'tiew lasubon,
Ne 'tiew kulab iw-bih ka Sharon;
Long 'tiew 'daisy' barit, ki madan phlang baiar,
I-tynnad tam na ki phew-hajar.

5. KA PYREM HA LA RI

1. Sawdong nga tyllun ia u pud jong ka por,
Kylleng ka Pyrthei ha ri lum bad ri thor;
Shadien nga ichnoh ia ki ri ba shajngai,
Sa shisien, sa shisien, sha la Ri nga wanphai.

2. Nga shad nga lehkmen ha ki lum ha ki them,
Ha khlaw kiba rben nga kynther la jaiñsem;
Nga rwai bad nga siaw ha ki sla kiba per,
Ha ki thapniang u lwai, ha ki 'sai-syiang ka lyer.

3. Ki lum ba synlen, um ba-im nga pynsleh,
Symbai ba iohthiah jingmihpat ban pynkhreh;
Ki speh kiba nep bad ki syrti u phlang,
Ki mihpat ha mariang na u dpei jong ka Tlang.

4. Nga sum ha ki pung bad nga jngi ha ki thwei,
Ha kshaid kiba jrong ruh nga thad-shñiuh marwei;
Dohkha na jylliew kham shalor ki ia per,
Ha ki khnong bad ki khriang ki ia iaid kai bam lyer.

5. Jakoid iap-tyrsaw ha tyngkhap jong u maw,
'Len-lum ruh kumjuh ha ki krem jong ka khlaw;
Thliew-syar b'la khang-khop da u shabi ka Tlang,
Lyer ba syaid nga pyrsad bad jingkhang nga plie wang.

6. Ha khlaw kiba tngen ha ki dymmiew ka Ri,
Nga shong ha ki tnat bad nga kyn-ud miet-sngi;
Sur ieit kaba jam na ryndang ka khap-snem,
Kum ka rngai por lung bnai la phi ït ruh phim shem.

7. Nga diaw ka mynsiem ha ka suiñ ba dum lyoh,
Nga iam ha u slap, nga leh phoi nga leh roh;
Nga rwai nga phuhmat ha ka sngi ba tyngshaiñ,
Ha syrngiew jong u Bnai ia jingieit ruh nga saiñ

8. Mynsiem nga pyrsad ha ki met b'la iap-stai,
Jingkyrmen nga ai ha mynsiem ba la swai;
Jingim ba thymmai kum ka ksiar b'la pynphrang,
Kum 'lang-lung ba mihpat na u dpei jong ka Tlang.

6. KHUBLEI KO KSHAID IALE

1. Nga sngap na kliar u Lum Shillong,
Khubor ba kit ki lyer jing-ong;
Na lum na wah, na riat na thwei,
Kylleng ka Ri, ba phah ki blei;
Kyllum ki kren shaphang kane :
Shano ka don ka Kshaid Iale;
Naduh hyndai kulong kumah,
Na snieh Pyrthei mynta shu jah ?

2. Ka 'Lei Kupli jubab ka ong :
"Ko 'Lei Rangbah, Ko 'Lei Shillong,
Ka Kshaid Iale ka la jyllop
Hapoh ka thwei ba la khang-khop,
Da shynriah-'ti ka Jing-pynjot;
Pateng bynriew ka Jing-lalot;
Rynieng jong ka la jah sha rngai,
Tang shñiuh ha um u per rymphai."

* * * *

3. Myndang khynnah liak nga ioh-i,
Ia dur phyrnai bhabriew jong phi;
Nga la klet noh b'la bun-bun snem,
Mynta iaphi nga wad nga shem;
Kum roket wia sha suiñ ba her,
Ban ït ban wad pyrthei bapher;
Ha Pung Jingpyrkhat ngai nga jngi,
Jylliew nga ngam ban wad iaphi.

4. Ha syng-it pung ia phi nga lap,
Maia jong phi hangta shonshap;
Phi phyrnai khrek hapoh ka Pung,
Pyrsat mynsiem ki sla ba lung;
Nalor Mawsiang ba rieh Ka Daw,
Halor ki Khlaw Ka Jingkynmaw;
Pung-bah bajngut kam ktah iaphi,
Junom phi im ha la ka Ri.

5. Ha jaiñ balieh ki Riam-iathoh,
Halor ka khlaw phi sohtyngkoh;
Hynñiew kyrwiang phi deng ki kpieng,
Ha dur maian u Sim-pyllieng;
Rymmiang jynsur b'la suh khylliap,
Kum 'Langthari halor Ri-shyiap;
Ki kyrtoh sak ha neng khohsiew,
Kyndeh dohnud jongnga wei briew.

6. Jing-itynnat barieh ha phi,
Kyndit ia nga ka klun tylli;
Kum Miet ba tap halor ka Khlaw,
Kum Slap ba hap halor u Maw;
Ki jingsawa ba mih na rngai,
Ka sur myllung ha shkor ki rwai,
"Rynieng jong nga la jah sha rngai,
U shñiuh ha um u per rymphai."

7. Khubor phi phah sha ki pateng,
Ia Jingshisha ban long Jingsneng;
Ngan buh ia ki ha-la jingthoh,
Ban tip ban bna Pyrthei baroh;
Katba dang neh U Lum Shillong,
Kylleng kin kit ki Lyer Jing-ong;
Halor ki shalyntem ka Por,
Ia Bymjukut ban long khubor.

8. Khublei Ko Kshaid Iale, Khublei,
Ko Kshaid bna-nam kylleng Pyrthei;
Shong slem bad phi ka Por kam shah,
Tang Jingkynmaw-ieit ngan leit rah;
Sha ïng da jingkmen ngan leit phai,
Lynter lynti ngan siaw ngan rwai;
Haduh ba sep ka Sngi U Bnai,
Ko Kshaid baieit ha ri ki rngai.

7. KI DAK KA LYIUR SOHRA

1. Halor mawsiang, ha tyngkhap maw,
Ha sharing lum, ha pdeng ki khlaw;
Wang, la plie jingkhang ka Lyiur,
Hajar-hajar, ki mih ki sur.

2. Ko khun samla ki Saw-samoi,
Pha shad pha kmen, risa kynhoi;
Ir, khynwin ka shnong ka thaw,
Ki ud ki lum, ki win ki khlaw.

3. Ban sait jakhlia ka shnong ka thaw,
Pha ther ban pait ka dieng ka maw ?
Len, ki khuid ki lum Sohra,
'Dew-met ka tuid sha 'thor Bangla.

4. U War u riat, mihngi sepngi,
Nongrep, nongiew, nongbylla sngi;
Sbak, lynti pha khang ha lum,
Tyrsaw, hapoh ïng-maw ba dum.

5. Ki surok shnong ki sah thylli,
Skul rit bad heh ki khang shuti;
Jrut, ka hiar ka ioh ka kot,
Ka khmat i mei ka i ring-sdot.

6. Halor ki lyoh pha shong kulai,
Pha khang jingshai ka Sngi u Bnai;
Ian, ka noh mynsiem i Pa,
Ki kam ki jam i trei ruma.

7. Pha ringmynsiem na duriaw bah,
Pyrsad ki lum, pynshlei ki wah;
Jrain, pha riew halor suiñ-bneng,
Jingsyier mynsiem ka par kylleng.

8. Synrai bad Tlang ki shaiong ngaiñ,
Jingjot kumno yn sop yn spaiñ !
Blaiñ, ki btuit dienjat jongpha,
Sah-dak junom ha Ri Sohra.

8. KO RI BAIEIT-EH

1. Naduh Rilang haduh Kupli,
Hima u Hynñiew Trep;
Kane dei Rikynti,
B'la seng da snam da syep;
Ki kpa tymmen na mynhyndai,
Dienjat jongki ioh-i;
Juban sotti to pynthymmai,
Ban im namar ka Ri.

2. Ko Ri baieit ba i-thiang sat.
Baroh ki saw aiom;
Wiat rymmuiñ i-tynnad,
Ha rong ba har-rukom;
Kum puri-blei na lum ba jngai,
La kti ba sbun pha kner;
Jingieit na la shadem ban ai,
Jingma ban da bna ker

3. Jinglong tynrai ba sbun ba bha,
Jingpha kylleng ki her;
Ki khring ia 'riew phylla.
Kylleng ki ri ba pher;
Nongwei nong-ar na lum na 'thor,
'Tien ia pha ki khot;
Jingbha, jingsbun, jingdonakor;
Ki i kum dak jingtlot.

4. Ko khun ka Ri u Hynñiew Trep,
Kam pher phi don sha-ei ?
Kynmaw ho ! khlem da pep,
Burom ka Ri ban tei ;
Jingjemnud, jingsbun bad akor,
Jingshlur, jingsian, jingstad;
Ki long kum mawlynnai kordor,
Bad stieh ba skhem ban bat.

5. Ah Trai, kynrad, Nongthaw-Nongbuh,
Kyrshan Ma-me na 'neng;
Ba mynsiem kan iai phuh,
Ia la Ri ban sngew meng;
Akor, burom barim bajah,
Jingstad jingtip ban kiew;
Kat ba ha pyrthei ngi dangsah,
Ia la Ri ban kyntiew.

Ch. Ko Ri baieit-eh,
Aiu ia pha ngan ai ?
Mynsiem ka kyndeh,
Nga kyn-ud la jingrwai;
Kyrkhu kyrdoh, pynsan pynheh,
Lynti ba dum pynshai;
Ko Ri ? Ri baieit-eh,
Burom ia pha ngan ai.

9. KA MYNSIEM IEIT-RI

1. Ngi ju iohsngew mynmiet mynsngi,
Ha sor ha nongkyndong;
Mynsiem ieit-ri, mynsiem ieit-ri,
Ki sur ba jam ki ong.

2. Ban pyn sabut la ka jing-ong,
Ngi kyndong la ki kti;
Leh la ka leh, long katba long,
Na ka bynta ka Ri.

3. Khlem da pyrkhat da pyn-shongnia,
Ngi phanang dieng tylli;
Ki dak ba sah long jingthohbria,
Ha dur bhabriew ka Ri.

4. Jingleh shit-them long ba sep-ei,
Kum umsaw kiba shlei;
Kynroh ba jrong halor ngi tei,
Mawseng na trai ngi sei

5. Mynsiem ieit-ri dei u symbai,
Ba san ha 'law lynnong;
Ha tmier ki riat, hajan hajngai,
Khyndew b'la sah tyrkhong.

10. NGAN RWAI LA KA RI

1. Ki sim ki iarwai halor ka 'la-pa-iat,
Na kawei ka tnat sha kawei ki rynsied;
La sur ki pynjam la jingkmen ban pyn-i,
Ia nga ki kyntu ba ngan rwai la ha Ri.

2. Ngan rwai la ka Ri na ki them na ki lyhuh,
Na ki pyntha phlang ba 'tiew iwbih ki phuh;
Nalor jong ki thwei bad ki kshaid ba rymphai,
Ha ka lyiur ka tlang, ka pyrem ka synrai.

3. Na ki sharing lum, ki lyngkha ki risai,
Nalor ki hali ba ieng u kba u krai;
Nalor ki dieng kwai bad ki bri-soh ba stem,
Jingkyn-ud ba thiang ngan iai sei na shadem.

4. Narud ki wahduid, na ki dymmiew ka Ri,
Naduh Jinjiram haduh ka wah Kupli;
Na ki pung ki bir ba han-blei ki ia jngi,
Ha ki sur ba bang ngan iai rwai la ka Ri.

5. Na kliar lum Shillong la ki sur ngan kyn-ud,
U Kyllang, Symper bad Diengiei kin ia bud;
Naduh lum Nokrek haduh lum Marangksih,
Kin shim la bynta bad la sur kin pynmih.

6. Ngan rwai la ka Ri da ka mynsiem sngewmeng,
Ki jing-itynnad ba mariang b'la pyndeng;
Ki jingiwbih thiang ha ki lum ba wan her,
Na them na madan ha ki syrtap ka lyer.

7. Ngan rwai da jingkmen ia ka spah b'la kynshew,
Ha ki lum ki wah, hapoh krem poh ramew;
Ia riti b'la seng u Long Kñi u Long Kpa,
Dustur ban pynman ia ka longkur longkha.

8. Da jingkynmaw ieit ia ki por ba la leit,
Ia ki khla-kawait bym ju tip ka khaw-eit;
Ka Ri ban iada la ka jingim ki ai,
U kpieng ngan pyndeng da ki sur ka jingrwai.

9. Ngan rwai la ka Ri da jingrwai sngew-synei,
B'la ngop ha jingpah bad jingshukor pyrthei;
Riti bad dustur ba tynrai ngi bret noh,
Ha ki ngi saiñdur ia jingsniew na sha-poh.

10. Ngan rwai la ka Ri ha ki sur ba sngewsih,
Ka 'eriong 'erngit ia suiñbneng ba pynkhih;
Ia ki umsaw ruh ba iaid tawiar kylleng,
Bor jingpynjot Ri ki nang tei ki nang seng.

11. Khohsiew ki khynñiuh ha ka jingbeh ka lyer,
Umsaw ba jakhlia, halor jong ki ngi per;
Ngan rwai la ka Ri da ka dohnud b'la mong,
Ha ki sur myllung jong u Manik Raitong.

12. Ngan rwai la ka Ri katba dang don ka por,
La sur ngan kyn-ud katba dang sah ka bor;
Da jingkyrmen skhem ba ki sur sngew-synei,
Pynkyndit bynriew na jingkyn-oi pyrthei.

13. Khun ka Ri, Hei ho ! ha ka kmen ka sngewbha,
Biang-biang to kynmaw la ka buit ka byrsa;
Shisur to kyn-ud la ha dum ne ha shai,
Tylli lang kawei ia la ka Ri to rwai.

11. AH, KO MYNTA BAKORDOR

1. Ki snem ki sngi bad ki kynta,
Ka por lajong nga pynpharia;
Ki minit ruh bad ki sekhon
Syrtap jingim ki tei kynton;
Ka por ha jingim lai ka ai,
Hynnin, Mynta bad ka Lashai.

2. Ka Hynnin bad nga kam don shuh,
Kum jalyeit-snem b'la lait na ruh;
Sha khlaw barben ki arta-bah,
Tang jingkynmaw bathiang ki sah;
Bad jinghikai ban pdiang sngewbha.
Ba ngan saiñdur ia ka Mynta.

3. Ei-ei ngam tip ia ka Lashai,
Tang jingkyrmen ha nga ka ai;
Kum 'thei-bhabriew kan paw pyrthei,
Na ki pyrda jong ka Lawei;
Kam pher la katno jngai nga i,
Lashai dei kawei pat ka sngi.

4. Ha ka Mynta ki kjat ki ieng,
Nongrim ia ka Lawei ban seng;
Ki kti batlot ki thaw ki spaiñ,
Ki khmat ruh ia ka ki peit-shaiñ,
Ka Mynta dei ka por jongnga,
Ban tei l'u mot baneh shi'rta.

5. Ah, ko Mynta kaba kordor,
To ap to sah bad nga shipor;
Ki khyllipmat barit jongpha,
Kin ym leit noh da jingsuda;
Ia ka Lashai pha pun jingkieng,
Bad ka Hynnin baieit bathiang.

6. Lada mat-ti kim pun bakla,
Ia jingkieng ksiar jong ka Mynta;
Ia ka Lashai ngan khuslai lei ?
Nadien ka synran ka Lawei.
Bad nga ka don mynta ka sngi,
Wat la ia ka ngam pat ioh-i.

12. KA STEP SYNRAI

1. Dang saw-ka-tyngab leit ban jngoh,
Ha lum, ha pyntha phlang,
Ha them, ha lyhuh, ha khlaw baroh;
Shuwa ban poi ka Tlang.

2. Ka Sngi na lyndet Mangkashang,
Suiñbneng ka pynthaba;
Jingdum ka phet shajngai sharwang,
Ka step Synrai la kha.

3. Ka Sngi ba shong ha ri ki lyoh,
Na lyndet lum ka jngoh;
Ka step Synrai ba kan khie noh,
Rymmiang shyntur ka doh.

4. Na kliar ki lum kjat-sngi ki siat,
Ia khmat ki pynphyrnai;
Ka 'thei bhabriew rymmuiñ ka wiat,
Burom ka step Synrai.

5. Rajai balieh u lyoh khyndew,
Ka weng tang mih ka Sngi;
Jingshai, jingsyaid, ba-biang jingthew,
Ban san ki khun ka Ri.

6. Ban ioh-tyngshaiñ ki rong phyrnai,
Ki umjer-ksiar barich;
Halor u phlang b'la jan iap-stai,
Bad ki sladieng ba jhieh.

7. Ban khaw ban ih u kba u krai,
Halor ki pyntha lum;
Ban ih ban saw u soh u kwai,
Ha them Ri-War ba jngum.

8. Ban khie ban san, 'tiew-dieng bam-lyer,
Ha thnat ki dieng ha khlaw;
Ki tong ki symboh-um ba per,
Ban dih ki thied ki jaw.

9. Snur thapbawa ha kyndong-maw,
Ka umjer ki pynlang;
Ki ñiangkynjah barieh ha khlaw,
Ki dih ban bha ryndang.

10. Lyngdkhur na skum ba dem ki hiar,
Ban tam u kba u krai;
Ba hap halor ki pyntha-ksiar,
Na thiar ka step Synrai.

11. Masi ki blang ka step Synrai,
Ki phet teng mih na sem;
Halor ki lum ban bam sadhai,
'Lang-im khatduh ka snem.

12. Ka 'thei samla ba thiah lyngngai,
Halor syngkhlieh bajem;
Jar-jar ka ït ha step Synrai,
I'u Mawlynnai ba rem.

13. Ki 'er pyngngad ka step Synrai,
Ki beh ha lum ha them;
Ia la jingiwbih 'thiang ki ai,
Pynjah ka thait ka jrem.

14. Ko step Synrai lui-lui ba-sbun,
Ia nga pha pynshoh-bieit;
Na la ki jingkhuslai ba bun,
Mynsiem ia pha ka ieit.

15. Ngan ap ia pha, ko step Synrai,
Da jingkynmaw bathiang;
Ynda pha her sha ri bajngai,
Sha nga to wanphai biang.

13. NGA DEI KAEI?

1. Nga iaid halor ki lynti khim,
Ba lam sha iew sha hat;
Nga ieng harud ki surok rim,
Nga ap ha man ki lad.

2. Ha ki muluk nga shong shuki,
Ha iew nga shong basa;
Ha khyrdop-bneng nga talaiñ kti,
Nga shad ha madan thma.

3. Ha ki lympung durbar ka Ri,
Ka sur bajam nga kyang;
Pyllait-sanshyieng ki hok-riti,
Durbar nga phiah arliang.

4. Ki 'men-aiksuid sha nga ki beh,
Ki ai ka nguh ka dem;
Lyngdoh jongnga ba la pynsleh.
Pynjot ki ïng ki sem.

5. U 'len thrang snam ki khun Khasi,
U 'lang saitpop jongnga;
Rasong ngan ieng ? ka Ri jongphi,
Long tang ruh-shongbynda.

6. Ka mangkariang dohnud nga long,
Ka bor tynrai nga kjit;
Ha ktem ka mon bajwat nga shong,
Mano balah pynwit !

7. Ki khmat ia nga kim lah ioh-i,
Ki kti kim ioh ban tba;
Kum lyer ba bah kylleng ka Ri,
Nga don man ki jaka.

8. Lada ia nga phi la i-thuh,
Sha jngai na nga to kiar;
Bad nga ha phi, junom phin duh,
Arta ki Aiom-Ksiar.

14. KA RI LA KA JONG

1. To kiew ia ki lum, ki them ruh to hiar.
Ranab lum Nokrek, ha them Syntu-ksiar;
Ban sngap ai ki sur sawdong kiba wan,
Jingim ki khlawait ban ringdur kham sha jan.

2. Ha pung Thadlaskeiñ to bta la ka khmat,
Jingshai ban ioh-i ban iar ka pyrkhat;
Matti b'la saiñdur ia pung jingieit-Ri,
Ha um ki jongka shi-arta ban ioh jngi.

3. Mawbynna ba ieng, Nartiang bad Mawsmai,
Khubor ba maian hala Ri ki ai;
Khyrwait ka dawbah, la jingmut pynbeit,
Khubor ban ioh diang na ki por ba la leit.

4. Na kliar lum Kyllang to ieng ban sakhi,
Mynsiem ba shynrang ki khlawait ka Ri;
Pynher ka tyr-ut, kynther la rynieng,
Tynrai jingieit-ri ha dohnud ban ioh deng.

5. Na lum Mangkashang 'er khriat ki wan beh,
Ki lyoh na duriaw, i'u 'lap-bah ki theh;
Jingkyrkhu sngewtriem ha ki lum ki them,
Kim lah ban weng noh ia Jingsyaid na shadem.

6. Iengskhem la ki kjat nongrim ba la seng,
Risa to kynhoi la jingioh-pateng;
Ko Ri baieit eh b'la kyrkhu U Blei,
Ko Ri la ka jong tang mapha ha Pyrthei.

15. KA THAPBALIEH

1. Kum symbai tyrso khroi ki mih,
Pylleng ka thapbalieh;
Ba sdien shapoh sla-dieng sla-siej,
Ha ba jingthaw kim ju kham ieit.

2 Napoh nangta u ksaiñ u mih,
Ngeng-ngeng u kyrngah khlieh;
Sopti ba rben byrñium u phong,
Ba dap ñiuh-treng lyngkot bad jrong

3. Teng-teng sopti pynkylla rong,
Shisut bad jaka shong;
Ki sim ki mrad kin ym i-thuh,
Kin tieng wat lada ia kynduh

4. Sla-dieng u bam kat-lah kat-iai,
Ha sngi u shong thiah-thai;
U ksai ba ni shi kpoh u saiñ,
Ia jain ia nep bynriew ban thaiñ.

5. D'u ksai ba ni la met u spaiñ,
Ka sop pyllun u thaiñ;
Hapoh hangta shipor ban shong,
Ban pynkylla jingim jinglong.

6. Hapoh ka sop marwei u dem,
Kum pukir-blei ha krem;
Jingim ñianglong hangta u shim,
Suki ban klet jinglong barim.

7. Ka sap ha u ka wan pynpaw,
Jingim kordor bakhraw;
Jingkha-arsien ba dei ban long,
Dur i-tynnad ban ioh ban phong.

8. Ka bor mynsiem bakhlaiñ u tan,
Na jingim ban sawan;
Sopti thymmai suki u shim,
Iehnoh jyndat ia jinglong-rim.

9. Kum rngai ka mih ha sla mariang,
Ha ia ha por ba biang;
Kum angel her ha suiñ ha jrong,
Ka thapbalieh ba bun ki rong.

10. Ha suiñ ha ki thapniang ka her,
Lynti ba pun ka lyer;
Da tmaiñ kum antena ba jrong,
Khubor ka ioh, ka phah sawdong.

11. Halor syntiew thapniang ka phriang,
Ym tang ban kjit um thiang;
Nong pynshongkha jong ki ka dei,
Kin roi kin par ki soh ban sei.

12. U ksaiñ ba tba ba i-saitmet,
Mano ba lah ban klet !
Ia dur ka thapbalieh ban phong,
Ym dei jingsleh ne jingtah rong.

13. Dei tang jingkha-arsien ba ai,
Ia jingim ba thymmai;
Lada kum thapbalieh ngim long,
Ngim lah ban kiew sha neng sha jrong.

16. U NGAP BARIT

1. U ngap barit wong-wong u her,
Ia nga u shad sawdong;
Khubor aiu-re kaba pher,
Ha nga u don ban ong.

2. Ka sur kyn-ud barit ba syiang,
Ka wan iathuh ia nga;
Jingbam kordor ba bang ba thiang,
Ka don hapoh sympa.

3. Ha kti u dem, u shrut, u jliah,
La ki khmat u peit-seh;
Shiphang ynda u sngew la ngiah,
U her shapoh rai-eh.

4. Jing-i-jemnud, i-bha jinglong,
Phim lah ban ia nujor;
U shrut u dait um ju pynmong,
Jingthaw badon akor.

5. Lada da shyntur um pynmong,
Wat leit sngewthuh bakla;
U sni ba nep u don ha tdong,
Tang kynthah tiak, a-da !

17. KI DEW

1. Ha ranab lum marwei nga shong,
Ia thwei ba jngum ban ioh peit-kai;
Ban ioh jahthait bad bam jasong,
Bad 'er pyngngad ba beh jai-jai.

2. Kyndit sla um khrik-khrik ki khih,
Da jingphyrnai ba mih na rngai;
Ka Sngi na sahit bneng ba khmih,
Ha ki tyngshaiñ, jingim ka ai.

3. Lyer batemon ki beh pahuh,
Halor ka thwei jar-jar ki mih;
Ki dew barit ba ieng hajuh,
Kjatsngi ki shat, khrik-khrik ki khih.

4. Ki dew barit hajuh ba ieng,
Khrik-khrik ki khih halor ka thwei;
Kum khlur barit halor suiñ-bneng.
Ne mawlynnai ha sla pyrthei.

5. Katba ki kjat-sngi ki dang sah,
Dur ieit jongka na jngai na rwang;
Nalor ki madan jong ka wah,
Ki dew barit ki pyn-phalang.

6. Ynda ka Sngi na wah ka phet,
La mawlynnai ka lum ka lang;
Artat ka tam, ka mareh stet,
Kyndit ka thwei ka kynjah jlang.

7. Jingim u briew ha Pyrthei ruh,
Dap da ki dew ba har rukom;
Tang dew barit ba ieng hajuh,
Phalang jingshai ba neh junom.

8. Dei ki symboh ki kam ba-bha,
Ba ha jingim khyndiat ngi ai;
Ia dur U Blei pynpaw shynna,
Ha Pyrthei dum ki ai jingshai.

18. U LYOH

1. Nga dei u lyoh, ha suiñ nga her,
Ha khlaw nga ngam, ha um nga per;
Ha-rud ki kshaid peit-kai nga shong.
I'u Sim-pyllieng ba bun ki rong.

2. Bunsien nalor suiñbneng nga jah,
Ha pneh mariang ban shong ban sah;
Kum khun marwei jingieit ba shlei,
Ia Bneng sha jrong bad ia Pyrthei.

3. Teng-teng napoh, 'er-iong 'er-ngit
Phngit elektrik ba pher wan kit;
Bor elektrik ba khring ki thaw,
Katba nangslem katta nangkhraw.

4. Kumba julong ka thma ka ktien,
Nyngkong kuli, jingsuk hadien;
Bor elektrik ba khring la ñiad,
Ha ding lei-lieh bad u Pyrthat.

5. Hangta ka lyer kynsan ka pyiar,
Jingkhriat ba jur sor-sor ka par;
Kyndit dur symboh um nga phong,
Kum slap ha Pyrthei hap na jrong.

6. Lynter lynti nga siaw nga rwai,
Katba sha Pyrthei nga wan phai;
Kyndit lyer khriat ba jur ka lap,
Nga kylla maw, kum Phria nga hap.

7. Jingshit ka Sngi shiteng nga bat,
Ba Pyrthei kan ym rkhiang palat;
Jingsyaid jingtngen ka mariang hi,
Nga bat manga synia bad sngi.

8. Ia kliar ki lum ba jrong nga doh,
Pyrthei bad Bneng ban pyniasnoh;
'Synjat' ba skhem bymlah ban weng,
Jingieit ia Pyrthei jur ha Bneng.

9. Dak jingkyrkhu, jingieit, jingmai,
Ba bneng na jrong ia Pyrthei ai;
Ha dur jong nga pynpaw shynna,
Lai, ia u wei ha jingshisha.

* * *

N.B. Phngit elektrik ba pher – Opposite elertric charges.
Bor elektrik ba khring – Electric potential difference.

19. KA UMSAW

1. Ka 'eriong 'erngit na sepngi ba wan beh,
Suiñbneng ka dum tliw bad jingkhih win ba heh;
U Pyrthat u tied bad ka lei-lieh ka ba,
U 'lapbah u hap bad ia nga ruh la kha.

2. Jinglongkhuid ba tynrai, ba sngur ba sotti,
Lyngkhuid lada nga ieng, lyngba phin ioh-i;
Katba nga nangiaid ia ki nur ki nala,
Jingjakhlia nga tam bad umsaw nga kylla.

3. Kamram ban pyndep la ka bor nga sei lut,
Sla Pyrthei ban khuid, ia dieng ia maw nga shut;
Nga rung ia ki phyllaw bad ki thliew ki syar,
Ka jakhlia-jaboh ba ngan sei ba ngan sar

4. Kyrkieh nga kit lut sha nala sha kharai,
Ha lynti ba khim nga ia nia nga ia mai;
Jingkhang-lad, dieng pyngkiang, ki kynrum kynram,
La bor nga sei lut sha wah bah ban leit lam.

5. Nalor sharing lum nga ryngkang nga ryngkoh,
Ha khlaw nga kyrhuh, dieng-ka-maw nga sa-ngoh;
Nga iakop iasop ia la bor ban pynpaw,
Ha Umngot bad Umiam ba sah jingkynmaw.

6. Suki nga bynshet ia la jingkit jingbah,
Artat lynti iaid katba jaka ki shah;
Ha ki krem ki kroh, katba nang slem ka por,
Ha them ha madan katba nanglut ka bor.

7. Khatduh eh nga poi halor ki pyntha bah,
Ka bor ngam don shuh wat ban snoh ha u khah;
Hangta nga ieh-noh ia la ka spah ka phew,
Ka kamai-kajih ba la lum la kynshew.

8. Katba nga puson ia ki por ba la leit,
Mynsiem ka khih-win la jingim ban pynbeit;
Ki rongphong jakhlia ki nang ngam sha jylliew,
Dur tynrai ba-sngur kham shalor ki nangkiew.

9. Bor jingshit ka Sngi ia ka Raibi ka law,
Mynsiem ka pisa bad nga kylla jinhaw;
Na pyntha nga jah, baroh shadien iehnoh,
Sha suiñ nga kynting ban leit phai sha ki lyoh.

10. Sngewthuh ko bynriew ia nuksa ba nga ai,
Jingim ka jongphi bad jongnga kim ia jngai;
Ha Pyrthei ngi mih tang shibit por ngi sah,
Mynsiem kan leit phai bad ei-ei kam leit rah.

11. Ki spah b'la kynshew bad ki kamai b'la seng,
Ki long jingjakhlia bymdon jaka ha bneng;
Tang mynsiem thylli ia dewmet b'la kynther,
Shatei kan kynting, sha la ri kan sa her.

20. KA WAH RI-LUM

1. Ko umpohliew pha mih na krem,
Jar-jar pha tuid na lum sha them;
Pha mait lynti pha ñiom naphang,
Katba ia pha mawsiang kim khang.

2. Katba ha lum pha iaid tawiar,
Ki maw ki dieng pha dang iaid kiar;
Ka Umpohliew, pha dei ka wah !
Tangba arta pha dang khynnah.

3. Tang poi sha tmier ki lum ka Ri,
Jngoh-phngoiñ sha War, pha phuh samrkhie;
Pha sdang ryngkoh bad mareh stet,
Pha la khynraw, dang lah ban set ?

4. Kynjai pha phong ki jain balieh,
Katba ha riat pha shad mastieh;
Pha rwai risa halor mawsiang,
Khubor jingieit na pha ki phriang.

5. Katba nang ngam sha them Ri-War,
Ki maw ki dieng pha lum pha sar;
Lynti pha prat, pha lur, pha thiew,
Pha iaid khia thew, ko 'thei bhabriew.

6. Ha kjat ki lum ha them madan,
Pha shu pisa bad pha shu kyan;
Ka bor ka sor na pha la lait,
Pha la tymmen bad pha la thait.

7. Ynda la poi sha 'thor Bangla,
Sha bneng pha khmied nalor pyntha;
Pha thiah suk jai ha ka burom,
La pha la iap, pha im junom.

8. Ko wah baieit na la ka Ri,
Pham ju shongthait synia bad sngi;
Pha phet, pha her, pha rwai risa,
Pha pynpisa jingmut jong nga.

9. Da jingtuid ba khlem thait jongpha,
Mariang pynkup ki rong phylla;
Ki jingkyn-ud ba har rukom,
Pynbud dienjat ki saw-aiom.

10. Kum pha ko wah, Ah ! ban da lah,
Ki sngi ki por ban nang siewspah;
Ngan iohthiah jai ha ka burom,
Ha ri ka Nam ba im junom.

21. KA KOT KUDI

1. Ka kot kudi u Tom nga dei,
Nga phong ki rong ba pher;
Nga jngi sha jrong na sla pyrthei,
Ha thwei ba jngum ba tuid ki lyer.

2. Ki sur ba mih nangne nangtai,
Katno nga sngew sarong;
Nga tip ki khmat sha nga ki phai,
Katba nga her ha suiñ hajrong.

3. U ksai jingieit b'la teh syrdoh,
Na krung ia nga u bat;
Lyngba jong u, u Tom napoh,
U tan, u kynting, u pynshad.

4 'Er-batesi ki beh jai-jai,
Sha ri ki jingsngewbha;
Pyrthei nga klet bad jing khuslai,
Lyngngai mynsiem ka hun hangta.

5. Nga ieit ki lyoh ba iaid syllud,
Ia nga bunsien bunsien;
Sha ri jong ki nga kwah ban bud,
Hynrei u Tom u tan nadien.

6. Nga kmen ban peit ki rong phyrnai,
Ki lyoh lynnong ka suiñ;
Ka Sngi ba sep ia ki ka ai,
Na lyndet lum ba saw byrhuiñ.

7. Ban jngi ha suiñ junom nga kwah,
U Tom ia nga um shah;
Nangthie na tbian u tan pyrshah,
Tang phai sha lyndet dieng ba kah.

8. Katba ha suiñ nga shad sawdong
Ka mynsiem ka pisa;
Tyrpeng ki pang nga kdor 'ingdong,
U ksai ba teh u pyn-saja.

9. Teng-teng la buit la bor nga sei,
Lakam ba teh ban bthat;
Jingpyrshang baroh lehnoh-ei,
La dum ki buit la kut ki lad.

10. 'Eriong 'erngit ba iaid lynti,
Ha khmat jong u nga shad;
U i-synei ia nga bapli,
Lakam ba teh jubor u bthat.

11. Nyngkong nga kmen nga la laitluid,
Ban her sha ri ki lyoh;
Kyndit ki jaiñ u tar lyngkhuid,
Marwei shadien u ieh noh-noh.

12. Ha khlaw harud ki 'dewlangni,
Rynjaiñ marwei nga hap;
'Lor shynraiñdieng nga sdien phasi,
Na jinglaitluid sha tmier jingiap.

13. Ha trai u dieng marwei u shong,
U Tom ha jingshaiong;
Ia nga u dom ne ia 'Eriong ?
Jubab u don, um nang ban ong.

14. Hangta marwei nga khih nga ksaid,
Ha kti u Tom ban noh;
Ym don lad shuh nangta ban lait,
Jingim jingkyrmen duh baroh.

15. Jingieit kham jylliew ia jingmut,
Bad ia ki pud ka lyer;
Ynda u ksai jingieit u dkut,
Jingieit na ngam, shalor ka per.

22. U BLU-BANDA KA RI DYMMIEW

1. Halor ki dieng ha ki 'nat iaw,
Bad ki 'nat-iap ba sop ñiutmaw;
Ha ri dymmiew hangta me shong,
Ko Blu-Banda ka ri la jong.

2. Najrong nangta me kohnguh khlieh,
Me ring mynsiem ki 'er iwbih;
Ki rong ba sngur ki tuid jai-jai,
Halor jingshai ka Sngi u Bnai.

3. Kum Miat Rynsut harud Myntang,
Pyn-um dohnud Syiem Latympang
Samla bla sma syrwet jingieit,
Tang ioh-i liak ia me iap-bieit.

4. Hangta me phuh me tlor me stai,
Sawdong me bet la ki symbai;
Ka lyer ba bch sha jrong ka kit,
Me kiew shalor ki kliar dieng shit.

5. Kumta 'tiewdieng ba i-tynnad,
Artet me kiew na tnat sha tnat;
Hapoh syrngiew ka lyer u slap,
U khun shynrang ka khlaw ka btap.

6. Katba nangiaid ki sngi ki por,
Ki khlaw ki btap ki nang julor;
Ka spah, jubor ka syllad laiñ,
Hapoh ki ñiut me khapbrip ngaiñ.

7. Pum-pum me sop na kjat ha khlieh,
Mem ioh ban bam ki 'er iwbih;
Katba nang plung ka Sngi u Bnai,
Me pat marwei me nang iap stai !

8. U lyoh khyndew na suiñ ba her,
Um peit ia me hapoh lynser;
Ki thied ba lung ki sah tyrkhong,
Syn-ei ia me ko nongkyndong.

9. Ha 'per syntiew ka sor Shillong,
Me kham ioh-bor ban kiew sha jrong;
Katba ha ktem ha thaw la jong,
Mem i kup shuh ka ksaw ka kpong.

10. Namar bymdon nongrim ba skhem,
Me snoh me sdien kat ha ba shem;
'Tiew-dieng bapli me hiar kyrdan,
Katba ki wei ki kiew ki san.

11. Ki dieng ki siej ha lum ha khlaw,
Ki heh ki plung ki nang khynraw;
Napoh ki ñiut kynthih mem lah,
Shadem jongki ban shong ban sah.

12. Ki thapbalieh ki thapbalong,
Ba swait ia 'tiew ba bun ki rong;
Ki la i-jli ia me ban doh,
Khubor jingieit ki pynphai noh.

13. Lada ki-wei kin ioh knieh noh,
Kyrdan burom ba me ju ioh;
Kin jah dienjat u Ñi u Kong,
Ka jaid bynriew ha syier kan shong.

14. Ko 'tiew donnam ka Ri ki Lyoh,
Mynsiem ka kwah ban lum baroh;
Ki lum ki them la dei ban iaid,
Ki khlaw ki btap ngan shang khlem thait.

23. KA KSHAID NOHKALIKAI

1. Kshaid Nohkalikai, sepngi na Sohra,
Ia pha ban ioh peit mynsiem ka sngewbha;
Nalor riat bajrong rymphai pha pynnoh,
Ka rngai ka Likai ba jngi ha u lyoh.

2. Ka por Tlang bakhriat, ko rngai pham mih paw !
Tang tdem-um ioh-i hapoh synrang-maw;
Kum pukir ha krem pha rieh pha shong syaid,
Na shadem ba-im jinghaw pha pyllait.

3. Bunsien nga ioh-i ha ki tmier ka riat
Ha ka sngi ba syaid, step Pyrem ba khriat;
'Lor mawsiang pha shong, la ki khmat pha peit,
Sha Ri Jingkynmaw, ki por ba la leit.

4. Ka por Lyiur ba jhieh, u slap bad u lyoh,
Ia ka pha kham ieit, ki samoi baroh;
Ki khunder pham don, khuntia phala duh,
Ka sngew-bha-sngewmiat pham don jingmad shuh.

5. U lok ba nyngkong la khlad na Pyrthei,
U lok uba ar, khlem jing-isynei;
U 'riewdih 'riewbam, nongai-ksuid ai-thlen,
Ka kpoh ba seisoh pynkylla synlen.

6. Ka pap bad ka sang na u pha ioh-mad,
Jyntah kaba bang na ka nar pha khad;
U shangkwai pha thum, ka tari ha kti,
Dustur ba sahnam ki longkmie ka ri.

7. Kumba iuh tdong-bseiñ, kumba pom pyrthat,
Ka her ka mynsiem, ka iap ka pyrkhat;
Ki sakhi kynsha na shangkwai pha lap,
Jaiñkyrshah pha tan la ka khmat ban tap.

8. Shynrieh-ti bathoh ha kynroh hyndai,
Nusib Belshazer ka khubor ki ai;
Shynriah-ti barit ha shangkwai ki thoh,
Khubor ba shyrkhei ki pateng baroh.

9. Jingphohsniew, jingkmen, jingangnud ba rhem,
Jingkyrmen, jingsuk ka lawei ban shem;
Ki jah ki lip jar ha shi khyllipmat,
Kordit ka jingim khie samla arwat.

10. Bunsien nga ioh-i i'u mawsiang pha thab,
La khlieh pha takhuh ha syng-it ranab;
Khapbrip ngaiñ ki khmat, la met pha aiti,
Ha u lyoh barben ki pateng ka Ri.

11. Jingud jinglynñiar paitdohnud jongpha,
Ia ka them Ri war, kylleng pynsawa;
Ha ki sharing lum, ki lyhuh bad ki riat,
Pynkyndit syrngiew ia ka skei, ka khiat.

12. Bunsien nga ju shang ki sawdong jongpha,
Ban ioh peit ioh-i ia dur ba pura;
La khmat ba bhabriew, da ñiuhlieh pha kah,
U lyoh u barben, ki khmat tap matlah.

13. Ko kshaid ba rymphai jongka Lyiur-Synrai,
Ki pateng bynriew ka khana pha ai;
Jingieit ba jylliew bad ki ummat kthang,
Ki um ki jongpha la saiñ la pynlang.

14. Ko kshaid ba-sah nam, pha pynpaw shynna,
Jingieit ba maian jong i Mei ba kha;
Sha ki khun ka Ri shynrang bad kynthei,
Na riat to kynting ia 'Jingieit I Mei.'

* * *

Khunder.........Khun-kliar,

Khuntia.........Khun-trai.

24. KA PUNG THADLASKEIN

1. Ka surok bah Shillong–Jowai,
Ba iaid lyngba ki lum ka Ri;
Baroh arliang kat shaba phai,
Dap 'er pyngngad lynter lynti.

2. Tang khyndiat mer na sor Jowai,
Pung Thadlaskein jar-jar ka ieng;
Ki um jongka ki mih na rngai,
Jing sngem ka ai sawdong kylleng.

3. Pung ba sawdong ba i-tynnad,
B'la tih b'la seng da jingieit Ri;
Shi siej ryntieh, shi khung jaiñ khad
Ki shipai u Sajar Nangli.

4. Ban peit mynta ym i lah ngeit,
Hynrei mat-ti ki sah kylleng;
Mynsiem ieit-ri, jingmut ba beit,
Wat Mawbynna Nartiang pynieng.

5. Dieng kseh sawdong ia pha ki khmih,
La 'er iwbih bakhuid ki ai;
Jinghaw batngen napha ka mih,
Syrpai ia jingmong jingkhuslai.

6. Samla samhoi, shynrang kynthei,
Sha pha ki phai ban iaid pyngngad;
Ha jingjar-jar ki klet Pyrthei,
Sha ïng leit phai da jingphuhmat.

7. Ki thei sotti, ki khun rangli,
Jingkmen mynsiem na pha ki tong;
Ka pung b'la seng da jingieit ri,
Jing-i-tynnad ka Ri lajong.

8. Na syrtap jingjar-jar jongpha,
Ki symboh jingshisha ki per;
Phalang jingim ki longshua.
Jinglong babha bymlah ban jer.

9. Ko Thadlaskein pung ba i-thiang,
Ka spah pateng ki 'riew ieit-ri;
Lada ia pha ngan tih pynrkhiang,
Mynsiem tyrkhong synia bad sngi.

25. U DIENG BA LA IEH-BEIN

1. Nga ieng ha ki lyhuh, ki them bad ki riat,
Ha madan ba shit, ha ki lum ba khriat;
Ha ranab mawsiang 'tiew knupmawiang ba phuh,
Pajih na rudwah, umbah kam kot shuh.

2. Katba nga nangsan, poh khyndew nga ngam,
Ban wad symboh-um pynlwet la jingbam;
Ban kyrshan pynskhem, ia la met ban pynkhlaiñ,
Shajrong ban nangkiew, bor tynrai ban saiñ.

3. Nga rieh ha ki ñiut, ban da la ryngieng,
Na jingdait ki puit bad ñiangñiuh jrong treng;
Na ki khmat ba shalak jong ki mrad ki mreng,
Khynnah-ap-masi ba wiang-ding kylleng.

4. Ha lyer nga risa, nga shad 'twist' hai-hai,
Ha 'lapbah nga sum, ha mynsiem nga rwai;
Ha sngi nga shetja bad nga shit nga pisa,
Ha miet ba jar-jar, nga thiah suk shisha.

5. Ki soh ki syntiew la dei por ban sei,
Khun-mariang pynkmen, shynrang bad kynthei;
'Riew khwan-spah lalot ki thap manla ka por,
Jingim ban shim noh ban leit die tad dor.

6. Nga sei ia la spah, pdeng jingthaw ia sam,
Soh ba-ih, syntiew, ki sla ba jyrngam;
Nga khot ĩng-basa kat kiba wan baroh,
La ha tnat sha jrong ne tynrai sha poh.

7. Nga pdiang ia umslap na suiñbneng bahap,
Pukri Mei-ram-ew ban pynshlei pyndap;
Umktieh ba mareh nga khang lynti ban sneng,
Jingkit to bynshet, spah khyndew wat weng.

8. Lyer kit jinghaw-um, ngam shah iaid sakma,
Sha suiñ nga kynting, u lyoh ki kylla;
Katba nga dang im nga kular ia mariang,
'Lapbah jingkyrkhu na bneng ngan tan biang.

9. Ia jingshit ka Sngi, syrngiew nga kah tngen,
Lyer-khuid nga pyrsad, jingthaw ki shadkmen;
Nongthoh diengiap ruh ba wan jngoh ngong-shi-ngong,
Ki tnat ba la iap, nga pynhap na jrong.

10. Nongbylla kitnong, jingkit ki bynshet,
Bhuk ki shong shaniah, jingpisa ban klet;
Ki masi ki blang ki rieh-tngen ki rieh-slap,
Nga ai jingpyntngen i'u wan-ur wan-hap.

11. Ynda nga la iap, ngan pat rangbah jraiñ.
Lyter nga iohthiah suk, ngan ym sngew lehraiñ;
Nga la trei dep hok la kamram ba la ai,
La met kaba pyut sha khyndew pynphai.

12. Nga bat i'u shabi ba mariang ka ai,
Khun bynriew to tip, ki shkor to pynphai;
Phi leh bymsuidñiew, phi lehbeiñ, phi i-sih ?
Kane to kynmaw, la jingtep phi tih.

26. SHISNGI HA PUNG BARAPANI

1. Dangstep phyrngap harud surok,
Marwei nga leit ban ieng ap trok;
Nyngkong wan trok kit-dieng-sawdong,
Halor ka prah marwei nga shong.

2. Suk-saiñ nga hiar hapoh Damsait,
Shadong b'la thmu kloi-kloi nga iaid;
Na jngai nga i suda ka long,
Nga kmen mynsiem ioh poi nyngkong.

3. Ka dong ka khim, nala jylliew,
Ka biang eh ban shong tang 'wei briew;
Ka diang ka mon baroh arliang,
Ka biang eh tang hynriew ryngwiang.

4. Nga sieh ryngwiang bad-khak bad-khak,
Nga khleh ata bad-bak bad-bak;
Nga bret kynriang i'u ksai nyngkong,
Jingbam ha trai nala ban shong.

5. Nga phai ban shim I'u ksai ba-ar,
Na sharing lum suki u hiar;
U 'riew thymmai ngam ju i-thuh,
Iaid beit shaphang ryngwiang b'la buh.

6. "Ryngwiang la dep buh ho", nga ong,
"Ban shong arngut khim-eh ym long";
U peit bitar u ong ia nga,
"Phi kren kumba la ioh pata."

7. Iamai ia-nia dangstep phyrngap,
Ki ong ka sngi ka ban shem pap;
Nga sngap noh jar khlem ia ai-nia,
I-mat u dei u 'riew jakhlia.

8. Kyndit ka ril nyngkong ka pah,
Ñiat ia ryngwiang ha kti nga rah;
Shipawa tam ka kha nyngkong,
Nga kmen b'la ieng ka ksaw ka kpong.

9. U Bhai na shiliang u peit siar,
Na jingsngewrem, bitar ka hiar;
Jin lai kynta u ap hi sia,
Klet ia ka sha bad ia ka ja.

10. Nga tan u ksai ba-ar la jong,
Ban peit ata kumno la long;
Poh-um ki ksai arliang ia thaiñ,
Nga tan, u tan, tynjuh jingkhlaiñ.

11. Ynda la dap shiphew shiteng,
U phriang ka ja, doh bad pylleng;
Ka mluh, u piat bad ka um dih,
Shyntur ba rykhiang, um-biah pynmih.

12. Sdang ban duai, u khapbrip khmat,
Dohkha ka tan khlem poi pyrkhat;
Ha ka jaka 'Ah Trai' ban ong,
Jingsawa mih 'Amen' ka long.

13. Ieh-dak ka ja, kyndit u ieng,
Kyllon ka um, tyllun pylleng;
Mareh, u shim ñiat ia ryngwiang,
Kontrol ka mon nang bat ka diang.

14. Kha-dkhar ba heh na jngai i-thuh,
I'u ksai arsut ka tan pahuh;
Sha-poh ka thwei, sha trai nala,
Ia dieng ia maw ban thaiñ hangta.

15. La slem ia khun dohkha dang jngai,
I-mat tlot eh 'sai-khmat u ai;
Rukom ia khun um duna shuh,
Rawon paka tang peit ithuh.

16. Khatduh ka wan ynda la thait,
Suki u tan ba ioh ka lait;
Jingmut u don ban lam shadong,
Ban kot tynsong iaka ban tong.

17. Hynrei tynsong ka jngai na dong,
Ban shim ia ka marwei um long;
Nga mut jingiarap ban tyrwa,
Tangba nga kwah un lait ia ka.

18. Dohkha ba heh, kem hi um lah,
Ban lam shadong, jingmut kam shah;
Ki ksai pyndem jin lai ki wit,
Hangta marwei iabieng ka shit.

19. Ha jingduhlad u kulmar khlieh,
Dohkha ioh bor ka shad mastieh;
Ha thma ki jingmut jingpyrkhat,
Bor bad jingnang kim lah syllad.

20. U la ioh tba shisien arsien,
Hynrei da kti ban kem um mlien;
Kyndit ka sum la khlieh sha thwei,
Tmak, dkut 'sai-khmat, khlem tip ei-ei.

21. Ryngwiang u bret u bitar shla,
U trut ka khlieh, u tim u tla;
U phai sha trep, u thiah lyndang,
Um sngewthuh shuh ka thngan ka kdang.

22. U khie jin hadien shi kynta,
Ba la kynmaw ka sha ka ja;
Ka um, ka mluh, pylleng la jah,
Ki dkhiew suda ha ja jyntah.

23. Hangta arshah u bitar shla,
Haduh la i syn-ei sa nga;
Tangba u dei u 'riew leh heh,
Tyrwa iarap ia u ngam treh.

24. Ynda la lut ka jinghaw tdem,
Ba shong sahkut hapoh shadem;
U dih sikret, u bam u kwai,
Ha dien nohsngi u sdang ban khwai.

25. Ka thma bajur ba la ialeh,
Dohkha her iap bad rit bad heh;
Jingbam ngi bret baroh arliang,
Kha-saw, kha-dkhar, kin ioh wan biang,

26. Haduh lai-shiteng ne kumta,
Sawa ka ril sha liang jong nga;
Kloi nga mareh, ryngwiang nga shim,
Jabieng syaid-ur mynsiem ka im.

27. Khasaw baheh, ryngwiang jan rong,
Kum kulai-um, khlem thait khlem shong;
Palat spah pruh u ksai la tan,
Nga artatien ba ksai un shan.

28. Khatduh ka thait, jai ka pynjem,
La ioh kontrol, mynsiem ka skhem:
Suki kyllaiñ, suki pyllait,
Ryngwiang bapli shu khih khlem thait.

29. Kum kulai teh lakam na khmut,
Suki kontrol, sha nga ka bud;
Ka iaid pyllun ia kyndong thwei,
Wan beit, em, kam treh da lei-lei.

30. Katba nang wan, ka wad ka thud,
Kylleng sawdong ka pdeng ka rud;
Ban teh ban thaiñ ban loit ban law,
Lakam ba jwat, ha dieng ha maw.

31. Khatduh ka lap ia ksai ba wah,
Ka thaiñ, ka tan, ka ril ka pah;
Hangta u Bhai u ieng u beh,
Ryngwiang u shim u tan pyn-eh.

32. "Iaboh", nga ong "Pyllait ksai phi"
Um kren ba sah ka atlukhi;
Nga kiew jingdom nga kulmar khlieh,
Dohkha ioh bor ka phet mastieh.

33. Khyrwep u ksai, la beit u khlieh,
Dohkha ka her kum kulai-lieh;
Nga bitar shla nga bthat u ksai,
"Shim to kyllaiñ sha me", nga ai.

34. U khlem kyllaiñ, u bthat la ksai,
Baroh arngut sha um ngi ai;
Nga shong thap-ngab, u lum ki tiar,
Sha lum um kiew, sha nga u hiar.

35. Nga dih sikret, nga shong kynrong,
Shajan u wan, aiu un ong ?
"Sngewsih eh bah mynta ka sngi,
Lap nusib jot ia nga bad phi."

36. 'Em' nga kem ktien, "yn sngew sih lei ?
Nusib ym dei ba ai U Blei;
Para Khasi ju long dustur,
La nusib jot ban ia saiñ dur."

37. "Naduh dang step ka sngi", u ong,
"Ia pher jingmut kumne ka long;
Baroh arngut mariang la ai,
La jingkyrkhu ba dap kyrhai."

38. "Hynrei jingisih jingbishni
Hapdeng jong ngi ka la jylli;
Ia tan da dien, la tan pyrshah,
Ka bor mariang ban jop ngim lah."

39. "Ah, ba ngin da iarap ia beh,
Ia kyrshan lem ha khim ha eh,
La ioh kha heh baroh arngut,
Sha ïng leit phai da jingsammut."

40. "Kane ka sngi ba bha" nga ong,
"Baroh arngut ngin sngew sa rong;
Jinglong tynrai barieh ha ngi,
Mynta ka sngi markhmat ioh-i."

41. "Ia noh," nga ong, "Klet noh baroh,
Jinglong ba sniew ba sngew jaboh
Ngin sdang mangi naduh la shai,
Jingpyrkhat bad jingim thymmai."

42. "Ynda leit khwai kylleng ka Ri,
Sa kynmaw mo kane ka sngi ! "
'Khwai ia jingmut na ba jylliew,
Ban roi ban san ka jait bynriew.'

27. U LUM KYLLANG

1. Hima khadsawphra, hima ba don-nam,
Ki pateng ka Ri, ia ka iaroh jam;
Hangne ki khla-wait ka Ri ki la im,
Kum Tirot Sing Syiem ha ki por barim.

2. Ha lum bad ha them, u phlang ba jyrngam,
Ki khlaw kiba jngum, ki rai-eh rai-dam;
U Maw kulong ruh ba khot Lum Kyllang,
U ieng sha sepngi na ka shnong Mairang.

3. Mawsiang ba i-phieng ba ieng ha lum jngung,
Kat sawspah pruh tam na tynrai dienglung;
Peit na baroh-ar, Maw Kynthei, Shynrang,
Lum Shillong ioh-i bad lum Mangkashang.

4. Ha sawdong jong u don phra ki shnong rit,
Ba ap ba phira i'u mawlong maw-it;
Ban ioh-i na jngai, katno sngew sarong,
Ha tynrai jong u, bor ba rieh ka shong.

5. Sngi Pyrem ba syaid, thapbalieh bun rong,
Ki sim bad ki doh shang makia sawdong;
Ka dkhoh, ka lymbit, syllih bad diengkhied,
Halor lum ki swait, ki ai jingim miet.

6. Ki pui-pui ba her, ba iaid ha ka lyer,
Ki wan rah khubor naduh lum Symper;
Bynshet la jingkit, ki thaw jaka-shong,
Mih ñiut-maw, u phlang bad 'tiewdieng bunrong

7. Ha ranab mawsiang, syntiew har rukom,
Ki san bad ki phuh hala ki aiom;
Pynsmiej ia khynraw, pyn-paw la jingieit,
Da antad ho lok! ioh paw tang jingbieit.

8. U lum u jyrngam, umpohliew ki tuid,
U lyoh u la sop, mawsiang u la btuid;
Diengtit ba phyrnai ia miet ki pynshai,
Por Lyiur ka la poi, ym bit ban leit-kai.

9. Ha ki krem ki kroh, ki bsein bad ki ktiar,
Pyn-eh la ryndang ba sngew don jingsyier;
Ka sim-tung ha skum, hapoh synrangmaw,
La khmat ka peit kliaw ioh jia jingmynsaw.

10. U Pyrthat u tied, jingkyrhuh sngew-triem,
Ki briew hala ïng ki pynrit mynsiem;
Ka 'er langthari, syllad katba khang,
Husiar ho jingthaw ! la khie u Kyllang.

11. La poi por Synrai sa ki nongleit-kai,
Na kylleng ka Ri, tang sha me ki phai;
Hajar, bun hajar, ha ki rong ba pher,
Ha kliar ka jong me, ban ioh shong bam-lyer.

12. Ka jingput jingtem, ka rwai bad ka siaw,
Ka shad ka kmen ruh, khlem jing i-patiaw;
Khynnah bad samla, wat ki tymmen ruh,
Ha Synrai jingim, khie samla khatduh.

13. Hajar ki-ba hiar, hajar kiba kiew,
Lynter lynti khim, khlem don jingbynñiaw;
Sha kliar ban ioh poi baroh ki kyrkieh,
Na kliar ban wan phai ki dap jingsngewsih.

14. Ka bam ka dih ruh, ki ia iaid ryngkat,
Ka sha, dud, jadoh, ba bang ha jingmad;
Halor tyllaw-ding, um-sha khluid or-or,
Ha khoh ka rieh-tngen ka 'iad-thang ba khor.

15, Ka Sngi ka la sep, ka miet ka la wan,
Sur 'riew ia khalai sawdong ha madan;
Ki ai jingim miet ha ka por Synrai,
Jingkmen jong ka sngi ki tuid lang sha rngai.

16. Lorni ka la pah, ia Tlang ka pynbna,
Nalor kliar diengsai la sur pynsawa;
U thah uba stang i'u mawsiang pynsngem,
Ki 'tiew-dieng ba tlot la tynrai pynskhem.

17. Ka Sngi ba phyrnai, shiphang ka khang noh,
Jingkhang-ït ba khmih, lum Kyllang shapoh;
Ka lyer-khriat ba kjam ia snam ka pynlang,
Ia ian u Kyllang bad ki Mangkashang.

18. Ha por lyiur me spong da ka jaiñ ba lieh,
Myn Tlang pat me kup da ka tapmoh khlieh;
Ki rong-rup ba mih ha Pyrem-Synrai,
Ia burom ka Ri pynpaw khlem tyngkai.

19. Ko lum ba sahnam bad ba ai mynsiem,
Khun u Hynñiewtrep la shakri ne syiem;
'Riew bha ne 'riew sniew, 'riew tlot ne 'riew swai,
Me ñiad noh shipor ia ki jingkhuslai.

20. Lada kum mame ngan da lah ban shah,
Ia ka Lyiur ka Tlang, u slap bad u thah;
Ngan khuslai balei ha pyrthei la seng,
Burom kaba neh pateng la pateng.

28. KI JAR

1. Thapbawa halor dieng,
La ki jar ki pyn-ap;
Ban ioh tong ia u kyieng,
Ia u skaiñ bad u ngap.

2. 'Lenpula ruh kumjuh,
Ha syng-it jong u lum;
La ki khmat u peit tuh,
Mrad baiaid ban ioh khum.

3. Ha ki thwei ki tharia,
Jar bajrong ngi pynnoh;
Ki dohkha shang-makia,
Na ki sngab ban ioh woh.

4. Ha ki thlong ka umsaw,
Ngi pyn-ap la tynsong;
Tang sngewmat b'la pomdaw,
Sak, ngi rah noh sha jrong.

5. Ha ki thwei ka longbriew,
Ha ka Pyrthei baiar;
Ha jyndong ne jylliew,
Dap da syrtap ki jar.

6. La ki jar ngi ia thaiñ,
Ngi pyn-ap man ki lad;
Paralok ban kyllaiñ,
Wei shisien ba la ngat.

7. Iaid da thew la jingjam,
La ha kylluid ne khim;
Ban ym sah ka budnam,
Ha ki lad ka jingim.

29. KAMAI IA KA HOK

1. Jaid-bynriew barit ba la seng kyrpang,
Ymdei kumba long uba bun uba lang;
Ha tmier jong ka por ban ieng rangbah jwaiñ,
Ka tynrai ka jong ka dei shisha kaba khlaiñ.

2. Nongrim ka jongka, 'Jingtip-briew tip-blei,'
B'la seng b'la kyrkhu U Thawlang Ka Iawbei;
Tynrai ka jongka kam shong ha ka Bok,
Hynrei tang ha jinglah ban kamai ia ka Hok.

3. Ki tymmen hyndai ki sneng ki pyn-i,
Sawdong lyngwiar-dpei ne ha tyngkong syaid-sngi,
'Kamai ia ka Hok, la riewspah ne duk,
Ha ka Pyrthei jynjar ba ka mynsiem kan suk.'

4. Na mynsiem ba suk jingbha sawdong phriang,
Ia ieit, ia burom, ia ñiewkor markylliang;
Ka im-lang sah-lang dap ka suk ka saiñ,
Ka jingialong kawei ia jaid bynriew ka spaiñ.

5. Jaid-bynriew kumta ka san bad ka heh,
Riti u Barim ki pateng la pynneh;
Jingkhlaiñ ka jongka kam shong jingbunpaid,
Dei ha syrtap ka Hok ki riti b'la pyndait.

6. Juk ka la kylla, yn artatien lei ?
Jingim ka nangswai ka longbriew ka nang pei;
Khlemraiñ ban ym paw da 'rap-jot ngi kah,
Ngi die tad ia ka Hok ban kamai ia ka spah.

7. La kum Hynñiew Trep, shah pynshoi pynshad,
Dieng-Iei pynkyllon ba Pyrthei kan i-mat;
Jingsneng 'riew-hyndai ngi sei sha phalor,
Ban pynrung ia rongphong ba ka wanrah ka por.

8. Kumta ngi ioh-i kat shaba ngi phai,
Sha kylleng ka Ri, shajan ne shajngai;
Kamai ia ka pop, ka Hok ngim salia,
Spah bymhok ban kynshew, jingsuk kordor ngi die.

9. Pharshi Sohpet-Bneng, da ït da sngewthuh,
Ha khyndew ngi sah ia ka bneng ngi la duh;
Jaid-bynriew barit kan ym lah ban ieng,
Lada ngi la weng noh ia tynrai ba la seng.

10. 'Kamai ia ka Hok', sngap Barim pyrta!
Jaid-bynriew kan ieng la ki por ki kylla;
Khun u Hynñiew Trep wat pyn-syrwa ki sngi,
Dei ka Mynta ba tei ia ka Lawei ka Ri.

30. KA LYMPUNG KI KHYNDAI-LAD

1. Na ïng nga mih ban shang pyrthei,
Ha poh lympung nga leit marwei;
Khynnah samla, shynrang kynthei,
Hajar ialum, ngam poi pyrkhat,
Lympung ba heh ba i-tynnad,
Lympung ba don khyndai ki lad.

2. Kyndit jingsawa mih na jrong,
"Jied kloi lynti lajong-lajong";
Khih-buk u pait baieng bashong,
Pyllun sawdong lympung ka shad,
Saiñboard baieng ha man ki lad,
Jingthoh ia pule ia pyrkhat.

3. Don kiba rung khlem da pyrkhat,
Ba paralok la rung shakhmat,
Ne la sohsat ka shah khynñiat;
Don kiba da pyrkhat sa rung.
Tang khyndiat sah hapoh lympung,
Bymlah ban jied ka lad ban rung.

4. Don kiba dem ka shong pyrkhat,
Don kiba ieng ka batai stad;
Marwei nga shong nga khapbrip-khmat;
Sur ieit ha mynsiem ka sawa,
'Peit sha lyndet phin shem hangta,
Jingthoh bashai bad ba shisha.

5. Kloi-lan nga ieng da jingphuh-mat,
Nga kyntiap biang manla ki lad,
Saiñboard peitbniah shadien shakhmat;
Jingthoh ba-shai hangta nga lap,
Ia jingshisha ba la shon-shap,
Ha khmat ha dien, khlem jingiahap.

6. Khatduh nga poi lad ba khyndai,
Shakhmat shadien saiñboard nga phai,
Nangta nga tam nga lum jingshai;
Jingthoh lyngkot ba mar khongpong,
Jingshai pashat shapoh shajrong,
Sha khmat sha dien kumne ki ong.

7. 'Lynti ba thiep ba shitom sat,
Phin sa trut khlieh bad jaw ummat,
Shitom lanot ka wad jingstad'......(na khmat)
'Lynti ba thiep sha kliar lum poi,
Wat leit shahshkor ki jingpynshoi,
Phin sa iohmad ki jingmyntoi.'.........(nadien)

8. Khlem kyrtiang-dien nga rung nangta,
Lynti jingstad ka lam ia nga;
Jing-eh, jing-shitom bad jingma,
Khlem jingkhuslai nga pdiang sngewbha;
Na kliar u lum sur ka pyrta,
'Pansngiat burom la pynkhreh lypa.

9. Artet nga kiew i'u thiep kyllaiñ,
Par da khohsiew ngam sngewlehraiñ:
Ka met ka pang, mynsiem ka khlaiñ,
Tang poi sha kliar, ki kti basbun,
Jingmong syrpai, mynsiem pynhun.
Nga da klet noh shitom ba bun.

10. Hangta pansngiat burom nga phong,
Syrtok jingim nga sngew sarong;
Ha ri jingshai jingstad ban shong.
Lieb, nga kynmaw ki khyndai lad,
U paid ba bun sawdong ba-shad,
Shano ki poi ! nga shong pyrkhat.

11. Nalor u lum ïng shong pyngngad,
Sawdong nga peit nga phai ki khmat;
Kyndiang ioh-i ki khyndai lad,

Bynriew b'la thait, shynrang kynthei,
B'la ngop jingriam jingpah pyrthei,
Ia ki ban peit la i syn-ei.

12. Sha nga kin kiew kin poi nga kwah,
Hynrei ban kiew beit-beit kim lah;
Ban kylla dien ka por kam shah.
Tang khun jingstad na lum jingshai,
Kum khyndai skum ki por hyndai,
Ban kiew ban hiar ka bor la ai.

13. Ko khun ka Ri wat ieng lyngngoh,
Jingnang jingstad to ia kynjoh;
Ki wei baroh langtam phin ioh.
Ynda la poi sha kliar sha tei.
Phin sa pyrto ha la marwei,
'Nga don bok tam ha ka Pyrthei.'

31. KA SUR NA-JNGAI NA-RWANG

1. Ale ko lok ia pynshah shkor,
Ladei ki sngi ki por;
Ka sur ba wan na-jngai na-rwang,
Ryngkat u lyoh, u thah ka tlang.

2. Ha sngap ba kyang khla-wait ka Ri,
Nalor u Dieng phasi,
Na ka jingkjap ki hatkari,
Hapoh ka ïng byndi –
"Ko ri baieit namar jongpha,
La jingim nga ai-ti;
Ia ki pateng ban long jingkñia,
Ha duwan jingieit-ri."

3. Ha jingkyn-ud ka sharati,
Ki sur jong ka mynnor;
Ki patied jam n'u Dieng-phasi
Sha ki wei pat ki por.
Ha jingkynjah ka miet ka sngi,
Ki sur ka duitara,
B'la tem na poh ka ïng byndi,
Ki sawa pat sha nga.

4. Tirot Sing Syiem, U Kiang Nangbah,
Khla-wait ka Ri lajong;
Mynsiem jong ki bad ngi ka sah,
Ha ngi ka kren ka ong;
"Phi im ha kiwei pat ki sngi
Ha ri u Hynñiew-trep;
Aiu phin ai ia la ka Ri,
Shua ba sngi kan sep ?

5. Na-jngai na-rwang, mynsiem ieit-ri,
Ka kyang ha nga ha phi;
Lada khyrdop dohnud ngi khang,
Ki lum kin pat, mawsiang kin pdang.

32. KA SNGI

1. Na ki ñiamra jong ka suiñbneng,
Jingshai ka Sngi ka par kylleng;
Ka Ding bameh ki Arta-bah,
Burom jongka junom ka sah.

2. Ban rung shapoh tyngkong jongka,
Don khyndai ki nongap-phira;
Ba shad tawiar ha ki lynguiñ.
Jong ki syrtap ba pher ka suiñ.

3. Ha ka haw-haw ia ki ka bat,
Da bor barieh bym lah ban bthat;
Kum maw b'la teh ba bat ha kti,
Pyllun ba shad ha ka jylli.

4. La ki lynti kim ju bakla,
La ki jylli kim ju kylla;
Ki member jong ka Kynhun-sngi
Junom bad ka ki ia snoh kti.

5. Pyrthei ka shad ha jylli lai,
Jan khadsan klur na Sngi ka jngai,
Kilometer ba ngi ju thew,
Ia ki surok ha sla khyndew.

6. Naduh tyngkong ba katta jngai,
Jingshai jingsyaid katne kyrhai;
U duk u suk, u rit u khraw,
Ki ioh pdiang-ei na l'u Nongthaw.

7. Jingshai jingsyaid ba biang jingthew,
Ban im u briew ha sla khyndew;
Ban pait symbai ban sei ki soh,
Ban roi ban par ka sim ka doh.

8. Ban um u thah, ban tuid ki wah,
Ban man jingim ki duriaw bah;
Ban beh ka lyer, ban hap u slap,
Ban pynjyrngam ki khlaw ki btap.

9. Kumta Mei 'Ngi ba dang khynraw,
Pha mih pha sep byrhuiñ pha saw;
Kum 'Kuli-Ding' ba siat ki blei,
Ban ai jingim ha sla Pyrthei.

10. Ngim shem la ngi la wad kylleng,
Ha ki syrtap ba pher ka bneng;
Kum pha ba nang pyndap pynbiang,
Ban ai jingim ha sla mariang.

11. Lade pha thang, pha ing, pha bthei,
Ban ai jingim ha sla Pyrthei;
Jingshai jingsyaid tang mar ia mih,
Kloi lan pha ai, pham ju buhrieh.

12. Bunsien nga pyrshang ban ioh-i,
Ia dur jongpha ha por shit-sngi;
Hapoh jingshai pha rieh pha kah,
Ki khmat jongnga ban i kim lah.

13. Ah, Ko Mei 'Ngi basbun babha,
To iai tyngshaiñ baroh shyrta;
Ai ba jingshai barieh jongpha,
Lynti ia ngi kan btin kan ba.

33. KA LYNTI JINGIM

1. Iaid hep iaid,
   Lynti ba lam sha tmier ka por;
   Wat ai ki kjat ba thait,
   Kin iaid sakma sha lum sha thor.

2. Sngap hep sngap,
   Jingsneng jingkraw i Mei i Pa;
   Wat ai sharud kin hap,
   Hapoh dohnud to pdiang sngewbha.

3. Lum hep lum,
   Jingstad jingtip kylleng sawdong;
   Wat shah la kjat ban khum,
   Ban lam lynti da jingsarong.

4. Peit hep peit,
   'Lurshai ba ba, ba lam lynti;
   La jingjam to pynbeit,
   Jingshai un ai synia bad sngi.

5. Jam hep jam,
   Ki dieng pyngkiang ba khia ba shon;
   Thew beit sha ri ka Nam,
   Wat pynshah shkor ka diang ka mon.

6. Pdiang hep pdiang,
   Jinglong sngewrit basbun ba bha;
   Phin sei la soh ba thiang,
   Ha la jingim baroh shirta.

7. Ri hep ri,
   Akor burom ba-rim ba-jah;
   Ai ba jingshai jongphi,
   Ka Pyrthei dum kan i khlem kah.

8. Bat hep bat,
La kyntien hok ba la pynmih;
'Tien lamler wat pashat,
Ia jingshisha kim lah buhrieh.

9. Iaid hep iaid,
Maw jam b'la seng ki Long-shua;
Dienjat rim wat kyntait,
Ba phin poi suk ba phin poi bha.

10. Kam hep kam,
Jingkieng halor ki wah ka por;
Da iaid biang-biang ioh ngam,
Ha thwei jylliew ne ha ahor.

34. LA KTI BASBUN TO KNER

1. Kti basbun kiba kner
Ban iasam jingsngewlem;
Ki pyrsad ia ka lyer,
Ding mynsiem ban pynrhem.

2. Kti ba kner ban iasam,
Ka jingieit bashisha;
Ka jingsuk ki wanlam,
Ha Pyrthei shong basa.

3. Kti basbun ba kaweh,
Ka jingkmen ban ai lem;
Kum 'er pyngngad ba beh,
Ha ki khlaw ka Pyrem.

4. Kti basbun kiba kner,
Jingkyrshan ban ia ai;
Ki synreit ka umjer,
Ha dohnud b'la iapstai.

5. Kti i-snei kiba kner,
Ki ñiat noh jingkhuslai;
Bad jingpang bym lah jer,
Na dohnud ba la swai.

6. Kti bajrong kiba kner,
Ban ioh khwan jingmyntoi;
Ka jingbha ki pynher,
Ka jingsniew ki pynroi.

7. La kti basbun to kner,
Ha u rit, ha u khraw;
Jingkyrkhu bym lah jer,
Un ai-ei U Nongthaw.

35. KA JING-AI-EI BNEŊG

(TRANSLATION)

1. 'Jingai-ei bneng, sur ba thiang tam,
Pyn-im nongpop kat nga;
Ha ba sakma lynti ka lam,
Ha dum jingshai ka 'ba.

2. Jingkmen hapoh mynsiem ka seng,
Jingtieng jingiap ka law;
Oh ! katno thiang jingai-ei bneng.
Ia u nongpop ba khraw.

3. Jingriam, jingpah, jingshitom-ma,
Ha ri khlaw dum kynsha;
Jingai-ei bneng ka btin ka da,
Sha ïng kan lam ia nga.

4. Ynda jingiap ia met kan rong,
Ka jingim doh kan wai;
Dur ba phyrŋai mynsiem kan phong,
Ha ri jingsuk janai.

5. Phew hajar snem ynda ngin shong,
Ngin tyngshaiñ kum ka Sngi;
Jingiaroh hangta kan iai long,
Jingai-ei bneng ia ngi.

36. KA ÏNGMANE HAPOH RI KHLAW

1. Nga iaid lynti sha ri ba jngai,
Lyngba ka ri u soh u pai;
Na sharing lum iohsngew kyndiang,
Ka sur jingrwai ba eh ba syiang;
Ka jingkyn-ud ba tang shisur,
Katba nang slem katta nang jur.

2. Sawdong nga peit nga i ha them,
Ïng-trep barit ba kum i sem;
Nangta ka sur bajam ka per,
Ka kiew ka hiar ryngkat ka lyer:
Jingrwai ba jam ïng-sop pynkhih,
Naduh mynsiem ka sur ka mih.

3. Halor u dieng, sngap-kai, nga kiew,
Sur ieit ha shkor ki wan phylliew;
Katba nga shong pyrkhat hangta,
Ia Saian jong ka jingsawa,
Mynsiem hapoh ka kem syaid ur,
Jingrwai ka mih nala shyntur.

4. Harud ka dpei ka ding ba rhem,
Shympriah ki shad halor jingtem;
Mynsiem ba rhem, jingkmen ba dap;
Shyntur ka ang kam lah ban sngap;
Sawdong hangta nga lap nga shem,
Mariang ka rwai, ka put, ka tem.

5. Ki dieng ki siej ki 'tiew jyrmi,
Ki kohnguk khlieh, ki kaweh kti;
Wahduit halor ka pung ba hap,
Sur ba duna ka nang pyndap;
Ka jingjar-jar ba rieh ha khlaw,
Ia sur jingrwai ka nang pynkhraw.

6. Ki sim ki doh, ki mrad baroh,
La sur ki sei na krem na kroh;
Ki khñiang ki ksiah napoh dieng-pyut,
Ki pynher jam la tem la put;
Ki lum ki them ki maw-sawa,
Baroh ki ieng ban rwai risa.

7. Ka Ïng Mane hapoh ri khlaw,
Wat na ki damli toi la thaw;
Ka ding ba rhem naka ka mih,
Ki bor mariang sawdong pynkhih;
Sur ba tylli shaneng ki kiew,
Sha Khet Jing-isnei ban leit siew.

8. Artet katba i'u thiep nga kiew,
Ka sur ha shkor ka wan pasiaw;
'Jing mane Blei ba shisha long,
Mynsiem ba ai ym ka rong-phong';
Khatduh ka jah noh na ki shkor,
Hapoh mynsiem ka long ka bor.

37. KA KHUN SARONG-AWRIA

I

Ka khun marwei, ka khun iohmon,
Ka khun khynraw binong bishon;
Kynthrung ka riam ka tah ki rong,
Naduh na khlieh ha duh khongdong;
Ha ïng ha scm ka leh maphot,
Ki kam ki jam kam treh minot;
Katba i Mei i Pa ki khroh,
Ka pat arshah ka nang leh roh.
Dangstep ka mih la beg ha kti,
"Ko Mei ko Pa wat ym kylli;
Pynbiang pisa bad tyngka kot,
Lada phim kwah ban im lanot."
Ym tip lano pat kan wan phai,
Ha por sep-sngi ne por sep-bnai.

II

Sha-no phin bud syrwet jongka,
Ka rung sha krem ba rieh u khla;
Ki ksuid ki khrei ki nang iaroh,
Ki blei ki dken ki peit lyngngoh.
Ha ki 'tem-bah ka jingthala,
Shata ka wad ki jingsngewbha;
Ka dih 'iad-um, ka dih 'iad-thang,
Kam kheiñ ka pop, kam kheiñ ka sang.
Ynda la shoh ka bih khaw-iang,
Ha ïng ki pait ki khiew ki pliang;
Wat la ka met ka thiah lyngngai,
Ka jingim pat ka nang ring-swai;
Ka nam ka burom klet baroh,
Nangjot ka mynsiem, hun ka doh.

III

Ynda samoi ki rong lawai,
Ha ït, ban khmih lade, ka phai;
Jingim pharia shikhyllipmat,
Ka khun sarong-awria sohsat.
"Ko Mei ko Pa!" Ka ud ka nam,
Hangta ia ki ka sngew dap ram;
Da la jinglong ia ki ka shoh,
Taṅg shiteng por ki la leit noh.
Ia la jingim kam shym ñiewkor,
Ka Sngi na ka ruh sep khlem por.
Suki jingiap shajan ka wan,
Sha thliew ba dum ka met ban tan,
Mynsiem ka i ka ding ba klang,
Jar-jar ki tuid ki ummat kthang.

38. KA KHLAW

1. Sawdong ka lyngwiar-dpei ki shong,
Khunksiew u 'Men Raja;
Ka khana-tang ki ia sngap dngong,
Khlem tieng phohsniew ruma.

2. "Ka don ka khlaw ba rben" U ong;
"Sawdong b'la ker tawiar;
Da ki mawsiang, ki riat ba jrong,
Jynjar shata ban hiar."

3. "Ha krem jongka u rieh u Sing,
U khla, hapoh 'law-bniap;
U thlen, ki mrad ban khum ban ring,
U kyllaiñ tdong ha shyiap."

4. "Suri dienjat khun skei u bud,
U shrieh u nang rykhie beiñ;
Na poh sañium ka her ka tyut,
Pyn-eh ryndang u bseiñ."

5. "Hati, jymphut ki dieng ki kdait,
Pyn-pra ka skum risang;
U dkhan shi khnam u siat u lait,
U rykhie iap-ler-iap-ang."

6. "Myrsiang ha kyndong maw u shong,
Pyllaw ka peit ka dkhoh;
U dngiem, ryndang tawah seiñ-iong,
Ba bu-aid 'iad sapoh."

7. "U Sim Rynñiaw u shong shuki,
Halor ki tiew dieng kya;
Ka sohlyngngem la marwei hi.
Ka iam pang-nud shirta."

8. "U Sim tyngwieng ba shang makia,
Kynthrung u leh sarong;
La kmie um tip shano u die,
Ban thied ki riam ki phong."

9. "U jakoid snem ba heh ryndang,
Ki sermon u pyllait;
Mat-tah la ïng la sem ka khang,
Ban sngap ia u ka thait."

10. "Hapdeng ka khlaw khunlung u ieng,
Ia ki ban peit ban khmih:
Ka sur jong u ka par kylleng,
Ha ki ba im ba khih."

11. Katba ia u ki ngeit kohnguh,
Ka khlaw ka long ka bneng;
Ha ba ia u kim patiaw shuh
Ha khlaw don thma kylleng."

12. "Hangno ka khlaw ka don mynta ?"
U khunksiew u kylli;
"Kam don ha lum ne ha lyngkha,
Ka don ha poh jong phi."

39. KI WAN KI LEIT

1. Mynstep ka Sngi ka phyrnai kdar,
Janmiet ka sep ka jah noh jar,
Ka wan ka leit,
Ka wan ka leit;
Jingsyaid shadem mariang ka ai,
Jingbam ki dieng ban buh tyngkai.

2. U Bnai ki khlur kumjuh ki mih,
Halor suiñ-bneng khrik-khrik ki khih;
Ki wan ki leit,
Ki wan ki leit;
Lynti ia lam i'u 'riew shempap.
Ha lum ha wah, ha khlaw ha btap.

3. Ki saw aiom ka ri kynjai,
Ka Lyiur, ka Tlang, Pyrem, Synrai;
Ki wan ki leit,
Ki wan ki leit;
Ia sla mariang pynkup pynphong,
Ha dur ba pher ba bun ki rong.

4. U slap, u lyoh, u thah, ka ior,
Ha kliar ki lum shongkai shi por,
Ki wan ki leit,
Ki wan ki leit;
La um ba-im ki da iehnoh,
Ha krung ki lum, ha krem ha kroh.

5. Ka lyer ba syaid, ba khriat, ba jhieh,
Lyer batemon pyngngad iwbih;
Ki wan ki leit,
Ki wan ki leit;
Pynher symbai u kdait u phlang,
Syrpai syrpud dohnud ba pang.

6. Ki jingphohsniew ba ngi ioh-i,
Ha thiah ha shong, synia ne sngi;
Ki wan ki leit,
Ki wan ki leit;
Jingkmen mynsiem ki ai shipor,
Bad jingmaham ban da shahshkor.

7. Hima-sima barit bad khraw,
Ha sla Pyrthei b'la seng b'la thaw;
Ki wan ki leit,
Ki wan ki leit;
Ki da ieh-noh la mot b'la tei,
Kylleng sawdong ka sla pyrthei.

8. Ki jaitbynriew bym lah tip shuh,
Ha pneh mariang U Blei la buh;
Ki wan ki leit,
Ki wan ki leit;
Ki da ieh-noh la ki khana,
Ha dieng ha maw, ha kot ha sla.

9. Kumta baroh kiei kiei,
Ki iaid lynti ha sla Pyrthei,
Ki wan ki leit,
Ki wan ki leit;
Dienjat ki ieh h'u shyiap ka por,
Ia bymjukut ban long khubor.

10. U ksai ka por sa shisien pat,
Pyllun un shad shadien shakhmat,
Akher-ka-sngi,
Ngin sa ioh-i,
Dienjat ba iaid ba khlem jingkah,
Halor u shyiap ki Arta-bah.

40. KA SHARAK RIT

1. Ki thapniang ka miet na sha jngai ki wan her,
Sor-sor ki nangpar katba nangbeh ka lyer;
Syrngiew ka jongka ia jingdum ka bynshet,
Sla pyrthei ka tap katba jingshai nangphet.

2. Ha kyndong nga ieng la jingshai pynthaba,
Jingdum jong ka miet ngam ailad ai jaka;
Khynnah rit nga khot ieit sha lade ban sneng,
"Haba dap ka jingdum, ki jingma kylleng."

3. Jingshai ba nga ai baroh lang phi ia pdiang,
Jingiaroh phi ai kum ka jingsiew kylliang;
Jingshong la ka jong bad jaka ba nga ieng,
Ia ki ngam ioh-i la nga thaba kylleng.

4. La jingshai barit katba nga don ban ai,
Jingdum na sawdong nga beh nga niat sha jngai;
La bor nga sei lut khlem jingtieng jingtyngkai,
Nangjur ka jingdum, katta ngan nang phyrnai.

5. Ka mynsiem ka phuh bad ka khmat ka thaba,
La shipor nga thang ne baroh shi syn-ia;
Lada ki khun ka Ri jingshai ki ioh-i,
Halor jingdum ngan shad, ngan thab la ki kti.

6. Nga thrang ban ioh long kum ka Sngi ha suiñbneng,
Ha dur ba pyllun bad thaba ruh kylleng;
Jingtyngshaiñ phyrnai, lynter jingim ngan ai,
Ha baroh sawdong khlem buhrieh khlem tyngkai.

7. Katba nga dangsah hangne ha sla pyrthei,
La jingshai barit ngan nangtheh ngan nang sei;
Da jingngeit ban ioh phong ia burom ka Sngi,
Ha kiwei ki por, ha kiwei pat ki ri.

STATE CENTRAL LIBRARY,

